

Vergaderjaar 2025–2026

33 626

Pallas-reactorproject

Nr. 43

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2026

Met deze brief biedt het kabinet, conform de Regeling Grote Projecten, de derde voortgangsrapportage van het PALLAS-nieuwbouwprogramma aan. Het bijbehorende accountantsrapport van de Auditdienst Rijk (ADR) wordt binnen twee weken na het verzenden van de voortgangsrapportage aangeboden. Op verzoek van de vaste Kamercommissie voor VWS gaat deze voortgangsrapportage ook in op NHC-1, de risicoparagraaf en de «Strategische onderzoeksagenda targeted radionuclide therapy»¹. Deze onderzoeksagenda is tevens bijgevoegd.

Het belang van NRG PALLAS en de bredere nucleaire ambitie

Dagelijks zijn wereldwijd ruim 30.000 patiënten afhankelijk van medische isotopen die in Petten worden geproduceerd. Het PALLAS-nieuwbouwprogramma combineert de borging van de voorziening van medische isotopen met bredere publieke belangen op het terrein van nucleaire kennis, infrastructuur en innovatie. De investering in de PALLAS-reactor past binnen de inzet van het kabinet op het versterken van de nucleaire sector in Nederland.

Naast dit directe belang zijn met het PALLAS-nieuwbouwprogramma bredere publieke belangen gemoeid. Met de komst van de nieuwe PALLAS-reactor blijft in Nederland een essentiële nucleaire kennisbasis en bijbehorende infrastructuur behouden. Met het nieuwbouwprogramma wordt actuele kennis en ervaring opgedaan met het ontwerpen, vergunnen en realiseren van een complexe nucleaire faciliteit. Deze meerwaarde van het PALLAS-nieuwbouwprogramma voor de bredere nucleaire ambitie van het kabinet is onderschreven in het SEO-rapport «Bouwen op ervaring». Het SEO-rapport is als bijlage opgenomen, daarmee wordt invulling gegeven aan de toezegging die de voormalig

¹ Conform het verzoek van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, commissiebrief nummer 2026Z06491.

Minister van VWS heeft gedaan tijdens het commissiedebat op 11 februari 2026. Conform de toezegging in het tweeminutendebat van 3 maart 2026 zal de Kamer tijdig, voorafgaand aan het geplande commissiedebat over het groot project PALLAS op 24 juni 2026, een gezamenlijke reactie van de betrokken bewindspersonen ontvangen.²

Ook in economisch en geopolitiek opzicht is het belang van NRG PALLAS B.V. evident. Het programma versterkt het ecosysteem in en rond Petten en draagt bij aan Europese strategische autonomie op het snijvlak van gezondheid, innovatie en weerbaarheid. Dit onderstreept het belang van robuuste nationale kennis en infrastructuur en het beperken van afhankelijkheden van niet-Europese actoren.

Voortgangsrapportage van 1 juli tot en met 31 december 2025

In de verslagperiode is verdere voortgang geboekt met het PALLAS-nieuwbouwprogramma. Tegelijkertijd bevindt het programma zich in een fase waarin de beheersing van samenhangende ontwerp, plannings- en uitvoeringsvraagstukken onverminderd aandacht vraagt. Daarbij blijven met name een aantal reeds eerder gerapporteerde risico's met significante gevolgen nadrukkelijk in beeld. Zo staat, zoals ook in de tweede basisrapportage is aangegeven, de voortgang van het detailed design van de PALLAS-reactor onder druk. Hoewel er voortuitgang is gerealiseerd, blijft de afronding van het ontwerp achter bij de eerdere planning. Op basis van het huidige tempo verwacht NRG PALLAS B.V. dat het detailed design in juni 2026 gereed zal zijn. Door de vertraging bij het detailed design staat ook de planning van de inkoop van onderdelen met een lange levertijd onder druk. Dit vraagt blijvende aandacht voor de samenhang tussen ontwerp, planning en uitvoering.

Het Ministerie van VWS volgt deze ontwikkelingen vanuit zijn toezichhoudende en aandeelhoudende rol actief en nauwgezet en is hierover in gesprek met het bestuur van NRG PALLAS B.V. Daarbij wordt, mede met ondersteuning van technisch adviseur Mott MacDonald, bezien welke mitigerende maatregelen passend zijn om de voortgang van het programma zo goed mogelijk te ondersteunen.

De markrisico's waarover in de tweede basisrapportage de Kamer is geïnformeerd, zijn nog steeds actueel. Deze kunnen invloed hebben op de businesscase van NRG PALLAS B.V. Eén van deze risico's is de recente toetreding van de Canadese CANDU-reactoren tot de markt van medische isotopen. Deze energie-reactoren kunnen na relatief kleine investering het isotoop Lutetium-177 produceren, dat door een farmaceut gebruikt kan worden voor de productie van een nucleair geneesmiddel. Hun schaal en beschikbaarheid bieden de mogelijkheid om grote volumes van dit isotoop te produceren.³ NRG PALLAS B.V. heeft de effecten van deze marktontwikkelingen geëvalueerd. Op basis van de eerste inzichten blijkt dat de toetreding van de CANDU-reactoren zorgt voor prijsdruk op de markt van Lutetium-177 en voor verlies van marktaandeel van NRG PALLAS B.V. Momenteel is NRG PALLAS B.V. bezig met een actualisatie van de business case, om de effecten van deze marktontwikkelingen verder in kaart te brengen en waar nodig mitigerende maatregelen te treffen. De uitkomsten van deze actualisatie zullen halverwege 2026 worden voorgelegd aan VWS.

Naar aanleiding hiervan is NRG PALLAS B.V. gestart met de strategische verkenning naar een mogelijke vermogensverhoging van de PALLAS-

² Conform het verzoek van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, commissiebrief nummer 2026Z06491 & motie Krul Kamerstuk 33 626, nr. 39.

³ Kamerstuk 33 626, nr. 36.

reactor van 25 naar 30 megawatt om zo de concurrentiepositie te versterken op de internationale markt van bepaalde medische isotopen. De eventuele vermogensverhoging van de reactor is een maatregel om de kwaliteit van deze medische isotopen te verbeteren. Naar verwachting wordt de Kamer in de volgende voortgangsrapportage nader geïnformeerd over de uitkomsten van de strategische verkenning en de eventuele vervolgstappen.

Opvolging aanbevelingen Auditdienst Rijk

In het accountantsrapport horende bij de tweede basisrapportage van 21 januari 2026 heeft de ADR zeven aanbevelingen gedaan.⁴ Het kabinet hecht grote waarde aan de onafhankelijke toetsing door de ADR. De aanbevelingen sluiten nauw aan bij de ambitie van het Ministerie van VWS om de sturing en beheersing van het nieuwbouwprogramma continu te verbeteren. Momenteel wordt gewerkt aan een zorgvuldige uitwerking van de gedane aanbevelingen. De Kamer wordt hierover geïnformeerd in de volgende voortgangsrapportage.

Tot slot

NRG PALLAS B.V. en het bijbehorende nieuwbouwprogramma bevinden zich in een bepalende fase, terwijl de onderneming zich tegelijkertijd ontwikkelt naar een zelfstandig en toekomstbestendig opererende deelneming in een internationale markt voor medische isotopen die volop in beweging is.⁵ Dat vraagt van NRG PALLAS B.V. dat zij kansen benut en risico's beheerst, en van het kabinet dat het vanuit zijn rol als aandeelhouder en financier scherp stuurt, zorgvuldig toeziet en tegelijkertijd ruimte laat voor ondernemerschap. Juist tegen die achtergrond blijft het kabinet ervan overtuigd dat met deze investering wordt gekozen voor het behoud van een voor patiënten onmisbare medische voorziening, met blijvende betekenis voor de nucleaire kennisbasis, de economische en innovatieve kracht van Nederland en de strategische weerbaarheid van Europa.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans

⁴ Kamerstuk 33 626, nr. 36.

⁵ Bijlage bij Kamerstuk 33 626, nr. 16.